

IZVJEŠTAJ O LAKOĆI POSLOVANJA ZA 2017. GODINU

DOING BUSINESS 2017 - Equal Opportunity for all

Svjetska banka, oktobar 2016.

Svjetska banka je u oktobru 2016. godine objavila 14. po redu godišnji izvještaj o lakoći poslovanja Doing Business 2017 – Jednake mogućnosti za sve (Equal Opportunity for all). Doing Business 2017 predstavlja rezultate o lakoći poslovanja u 190 svjetskih ekonomija, a podaci su prikupljeni kroz deset setova indikatora: pokretanje poslovanja, izdavanje građevinskih dozvola, dobijanje priključka za električnu energiju, registrovanje nepokretnosti, dobijanje kredita, zaštita manjinskih investitora, plaćanje poreza, prekogranična trgovina, izvršenje ugovora i rješavanje problema nesolventnosti. Pored ovih deset setova indikatora, Doing Business 2017 je mjerio i karakteristike regulacije tržišta rada, ali ovaj indikator nije uključen u ovogodišnji ranking. Ovogodišnji Doing Business izvještaj sadrži i revidirane podatke za 2016. godinu, s obzirom da je došlo do promjena u metodologiji u poslednjih godinu dana.

Prema najnovijem Doing Business 2017 izvještaju navodi se da je 137 svjetskih ekonomija implementiralo ukupno 283 regulatorne reforme u poslednjih godinu dana, što je za 20% više nego prethodne godine. U tek objavljenom izvještaju po prvi put se spominje pitanje rodne ravnopravnosti, s obzirom da se u izvještaju zaključuje da su veće prepreke sa kojima se žene suočavaju u pokretanju biznisa ili dobijanju posla u odnosu na muškarce. Pored pitanja rodne ravnopravnosti, u ovogodišnjem izvještaju je proširen i pokazatelj o poresima, tako što je u indikatore uvedeno praćenje u periodu nakon podnošenja poreske prijave, a to se posebno odnosi na pitanja povrata poreza, revizija i žalbi.

Prema Doing Business 2017 izvještaju, prva na listi od 190 ekonomija svijeta po lakoći poslovanja je Novi Zeland, dok je Singapur sa prošlogodišnjeg prvog pao na drugo mjesto globalne liste. Najbolje plasirana država Evropske unije je Danska na trećem mjestu, a najbolje plasirana država našeg regiona je Makedonija na visokom desetom mjestu. Na začelju svjetske liste su Libija, Eritreja i Somalija.

Region Europe i centralne Azije, kojem BiH pripada, i ove godine je bio region sa najvećim procentom država koje su implementirale barem jednu reformu - 96% država regiona je implementiralo barem jednu reformu koju Doing Business prati prema svojoj metodologiji. Od država našeg regiona, Srbija spada u grupu od deset država koje su ostvarile najveći napredak u odnosu na prošlogodišnji izvještaj. U izvještaju je posebno istaknuto da je Bosna i Hercegovina olakšala pokretanje poslovanja za društva sa ograničenom odgovornošću kroz smanjenje uplaćenog minimalnog kapitala i povećanjem efikasnosti notarskog sistema. Takođe, plaćanje poreza u BiH je olakšano ukidanjem naknade za turističke zajednice.

Bosna i Hercegovina je o ovogodišnjem izvještaju Doing Business 2017 zauzela 81. mjesto u svijetu po lakoći poslovanja, te je pokvarila svoj ranking u odnosu na prošlogodišnji izvještaj za dvije pozicije. BiH je najslabije plasirana država našeg regiona. Na desetom mjestu na svjetskoj listi po lakoći poslovanja se nalazi Makedonija, a osim Makedonije, svoj ranking, u odnosu na prošlogodišnje revidirane podatke, popravile su Srbija i Albanija. BiH, Hrvatska i Crna Gora su zabilježile pad u rankingu u odnosu na prošlogodišnji.

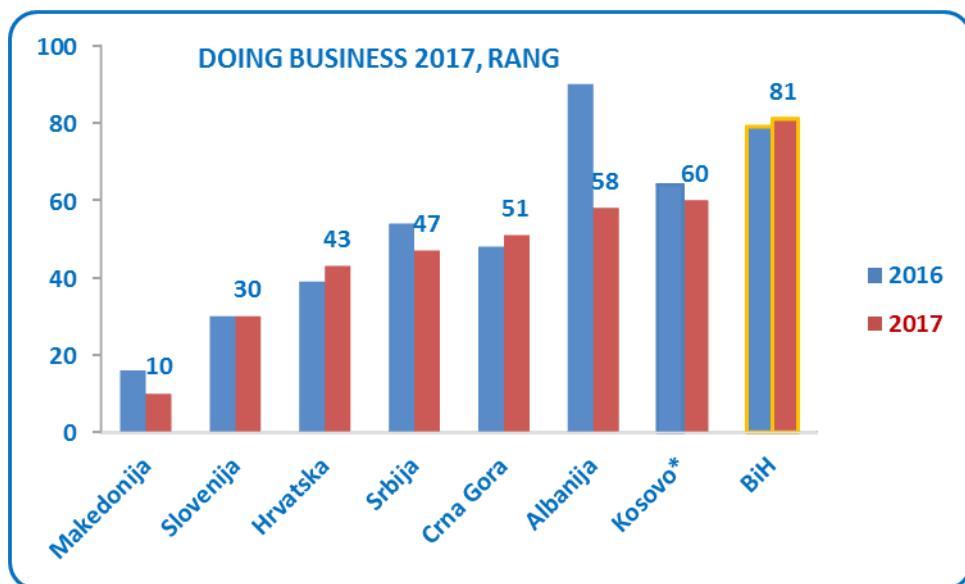
Kao deseta država u svijetu po lakoći poslovanja, **Makedonija** je nastavila pozitivan trend napredovanja na globalnoj listi Doing Business-a. Najbolji plasman Makedonija je ostvarila u okviru indikatora koji mjeri lakoću pokretanja poslovanja gdje je četvrta na svijetu, a za pokretanje poslovanja potrebna su 2 dana, što je daleko manje od prosjeka za region (10 dana). U odnosu na prošlu godinu, Makedonija je uložila dodatne napore da bi se olakšao pristup kreditima, zaštitili manjinski investitori i lakše rješavalo pitanje nesolventnosti. Takođe, Makedonija je 9. na globalnoj listi u okviru indikatora koji prati plaćanje poreza, a najveći skok u rankingu, za 26 poziciju, zabilježila je u okviru indikatora koji prati dobijanje kredita.

Hrvatska se na ovogodišnjoj listi nalazi na 43. mjestu, a u odnosu na prošlogodišnji izvještaj pokvarila je svoj ranking za 4 pozicije. Najveći napredak u odnosu na prošlogodišnji izvještaj Hrvatska je ostvarila kroz zaštitu manjinskih investitora, dok je glavni razlog za lošiji plasman u poređenju sa prošlom godinom otežana procedura pokretanja poslovanja i dodatna poreska opterećenja. U okviru indikatora prekogranične trgovine, Hrvatska je zabilježila maksimalnih 100 bodova, te spada u grupu najuspješnijih država u ovom segmentu Doing Business izvještaja. Najslabiji plasman Hrvatska je ostvarila u okviru izdavanja građevinskih dozvola, gdje je na 128. mjestu u svijetu.

Srbija je na ovogodišnjoj listi izvještaja Doing Business 2017 zauzela 47. mjesto po lakoći poslovanja, te je popravila svoj ranking za 7 pozicija u poređenju sa revidiranim prošlogodišnjim podacima. Najveći napredak Srbija je ostvarila u okviru tri indikatora – pokretanje poslovanja, izdavanje građevinskih dozvola i registrovanje nepokretnosti. Skraćeno je vrijeme potrebno za registrovanje kompanije, uveden je online sistem za građevinske dozvole, uz povećanje efikasnosti postupka, te su uvedena i vremenska ograničenja za prenos imovine. Unapređenje sistema za izdavanje građevinskih dozvola je rezultiralo napretkom za 116 mjesta, te Srbija sada u ovoj kategoriji zauzima 36. mjesto u svijetu. Pored toga, Srbija je na visokom 23. mjestu u okviru indikatora koji prati prekograničnu saradnju.

Crna Gora je prema novom izvještaju Doing Business 2017 zauzela 51. mjesto na globalnoj listi po lakoći poslovanja, te zabilježila lošiji rezultat u odnosu na prošlu godinu kada je bila 48. na svijetu. Ostvaren je napredak samo u jednoj oblasti – plaćanje poreza, koje je olakšano uvođenjem elektronskog sistema za podnošenje i plaćanje poreza na dodatu vrijednost. U isto vrijeme, plaćanje poreza je skuplje zbog povećanja stope doprinosa za zdravstvo koje plaćaju

poslodavci. Crna Gora je 7. u svijetu po indikatoru dobijanja kredita, dok je najgori plasman ostvaren za dobijanje priključka za električnu energiju.

Kosovo* u skladu sa Rezolucijom SB UN 1244

Prema nedavno objavljenom Doing Business 2017 izvještaju, **Bosna i Hercegovina** je na 81. mjestu po lakoći poslovanja od 190 rangiranih država svijeta, te je zabilježila lošiji rezultat u odnosu na prošlu godinu kada je bila 79. u svijetu. Od deset setova indikatora, koji su ove godine obuhvaćeni u finalni izvještaj, BiH je najbolje plasirana u okviru indikatora prekogranične saradnje, gdje je na 36. mjestu globalne liste. Napredak u odnosu na prošlogodišnje revidirane podatke ostvaren je u okviru plaćanja poreza i pokretanja poslovanja, iako smo i dalje u ove dvije oblasti daleko ispod prosjeka regionala i na začelju globalne liste. U proteklom periodu, plaćanje poreza u BiH je olakšano ukidanjem naknade za turističke zajednice, a pokretanje poslovanja je olakšano kroz smanjenje uplaćenog minimalnog kapitala u društвima sa ograničenom odgovornoшćу, te efikasnijim notarskih sistemom. I pored ostvarenog napretka, u BiH je potrebno 65 dana za pokretanje poslovanja, te 12 procedura potrebnih za pokretanje poslovanja-

U oblasti rješavanja nesolventnosti i dobijanju kredita BiH je plasirana na 41, odnosno 44. mjestu u svijetu. U oblastima koje su veoma važne za strane investitore kao što su izvršenje ugovora BiH je na 64. mjestu, a u zaštiti manjinskih investitora na 81.

Veoma loš plasman (170) BiH zauzima u oblasti dobijanja građevinskih dozvola, a najlošiji smo u oblasti pokretanja poslovanja – 174. na svijetu. Za dobijanje građevinskih dozvola potrebno je čekati 179 dana i proći 15 procedura, što je više od regionalnog prosjeka.

<http://www.doingbusiness.org/data/exploreeconomies/bosnia-and-herzegovina#starting-a-business>